

Pikamaksamiseen siirtymisen likviditeettivaikutukset

Maksuneuvosto 16.4.2021

Esityksen rakenne

- Tausta ja motivointi
- Analyysin kysymykset
- Data ja reunaehdot
- Keskeiset tulokset ja havainnot

Esitetyt näkemykset ovat analyysin tekijöiden mielipiteitä eivätkä välttämättä vastaa Suomen Pankin kantaa. Analyysin tekijöitä ovat Matti Hellqvist ja Kasper Korpinen. Työstä on tarkoitus julkaista analyysipaperi Suomen Pankin BoF Economic Reviews sarjassa.

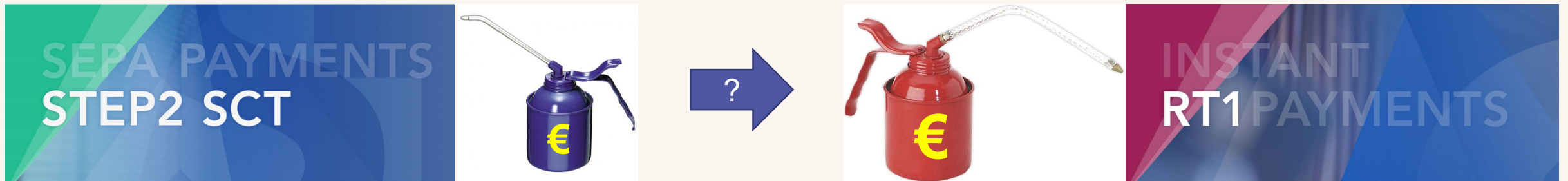
Miksi selvitys pikamaksamisen likviditeetistä?

- Koska asiaan liittyy sekä hyötyjä että haasteita
 - ”Likviditeetin hallinta ja keskuspankkiraha 24/7/365-palvelussa” on käyttöönoton haaste maksupalveluntarjoajille
 - Yritysten likviditeetinhallinnan tehostuminen
- Luotettavan ja tehokkaan maksamisen edistäminen
 - Euroopan tasolla keskustelua pikamaksamisen vaikutuksista likviditeettiin ja riskeihin

Tavoitteena ymmärtää systeemisellä tasolla miten likviditeetin tarve maksujärjestelmissä muuttuu pikamaksamisen myötä

Analyysin kysymykset

- Vähittäismaksamisen yksi valtaväylä Suomessa ovat maksut (tilisiirrot) STEP2-järjestelmässä
 - Kuinka paljon enemmän keskuspankkirahaa yhteensä tarvittaisiin jos *kaikki nämä maksut* toteutuisivat pikasiirtoina?
 - Onko lisärahan tarpeessa isoja vaihteluita osapuolten välillä?

Data, reunaehdot ja oletukset (1/2)

- Lähtökohtana kuukausitason STEP2-tilasto 4/2020
 - Maksujen arvot ja lukumäärät pankki- ja selvityssyklikohtaisesti (lähtevät ja saapuvat)
 - Maksujen arvon jakauma koko järjestelmän tasolla
- ⇒ Generoitu kuvitteellinen transaktiotason data (x 1000 päivää), joka toistaa tilaston oleelliset piirteet

Data, reunaehdot ja oletukset (2/2)

- Datan reunaehdot:
 - Tieto pankkien kahdenvälisen maksujen rakenteesta ei ole käytössä
 - Tieto toistuvaismaksujen osuuksista puuttuu myös

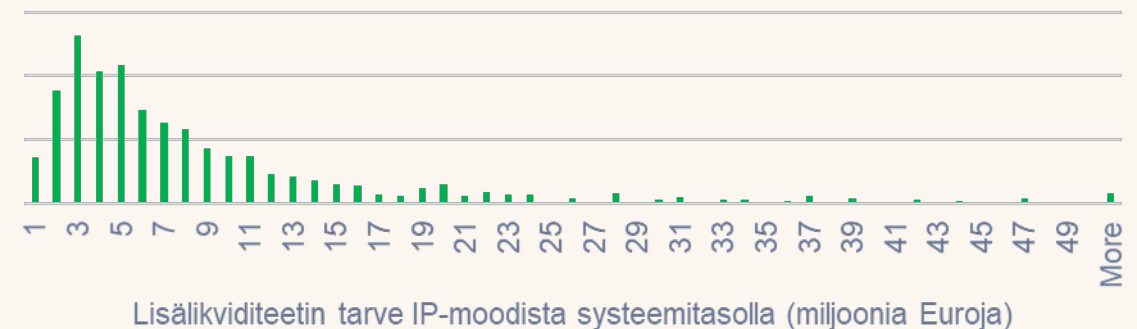
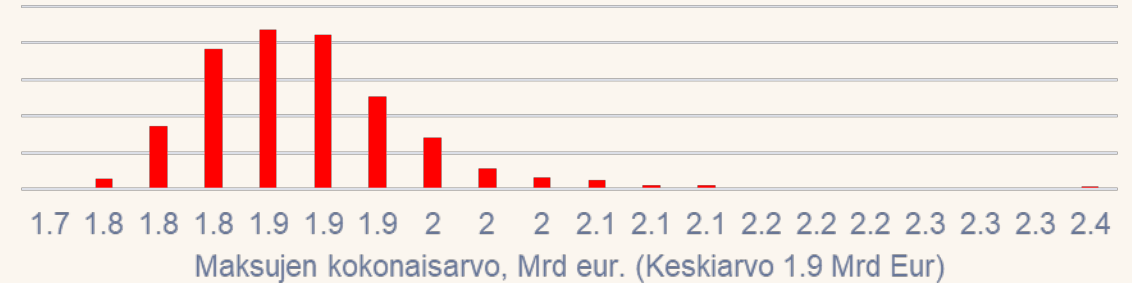
⇒ **Kaikki maksut** nyt pikamaksuina

Ei siirtymävaiheen tarkastelua tai stressiskenaarioita

- Vain STEP2 maksut on nyt huomioitu
- Kuukausitilasto tasapäistää - päivät ovat toistensa veljeksiä

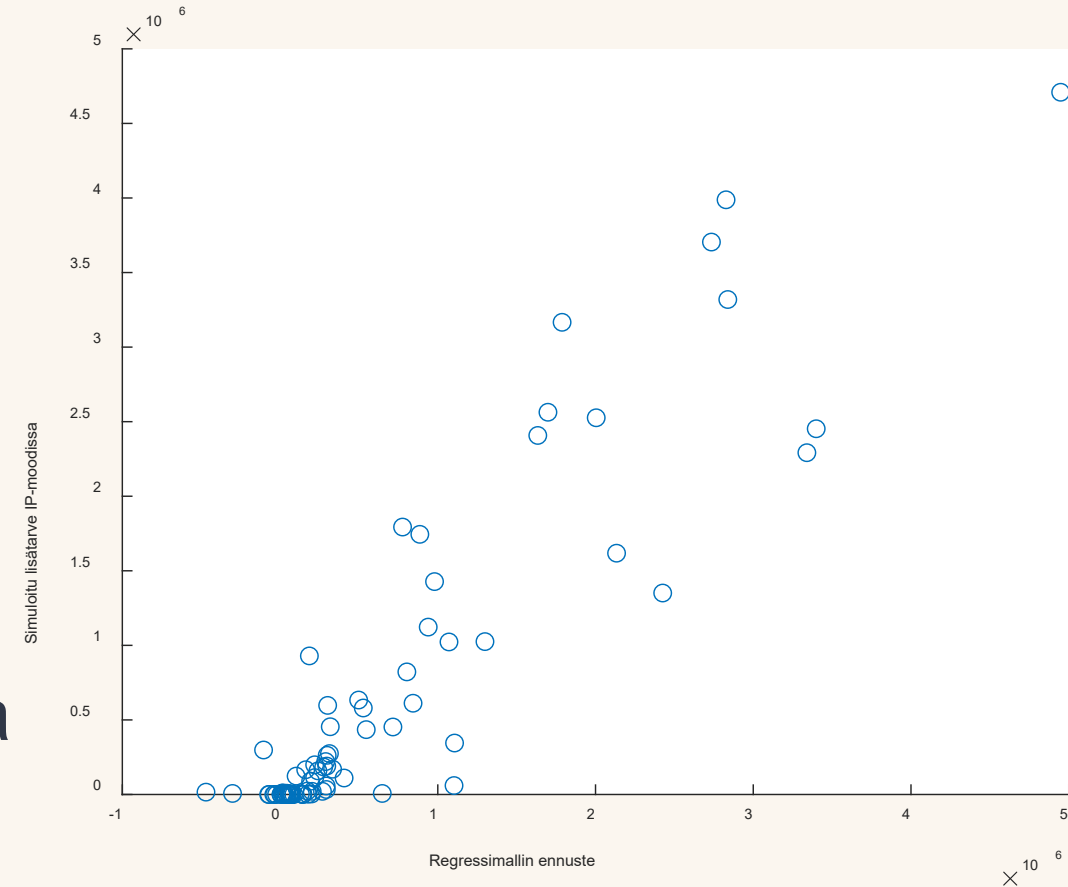
Analyysin keskeiset tulokset

- Täysi siirtymä pikamaksuihin tarvitsisi melko vähän lisää rahaa
 - 95% tapauksista alle 30 miljoonaa euroa enemmän systeemitasolla (+9.3% nykytilanteesta)
 - Keskiarvona +8.6 miljoonaa euroa (+ 2.7% nykytilanteesta)
- Suuri vaihtelu vaikka päivät samasta jakaumasta
- 6 sykliä päivässä ~ pikamaksut

Mikä selittää osapuolitasolla likviditeettitarpeen muutokset?

- Regressiomalli yhden syklin tasolla
 - Lähtevien maksujen arvo (+)
 - Nettoposition itseisarvo (-)
 - Kierrätysaste (+)
 - Lähtevien maksujen määrä(-)
 - Määrä * arvo (-)
- ...selittää yli 80% simuloidusta pikamaksujen lisälikviditeetin tarpeesta
- Mallia voi käyttää osapuolitason rahatarpeen mittakaavan ennakointiin

Yhteenveto

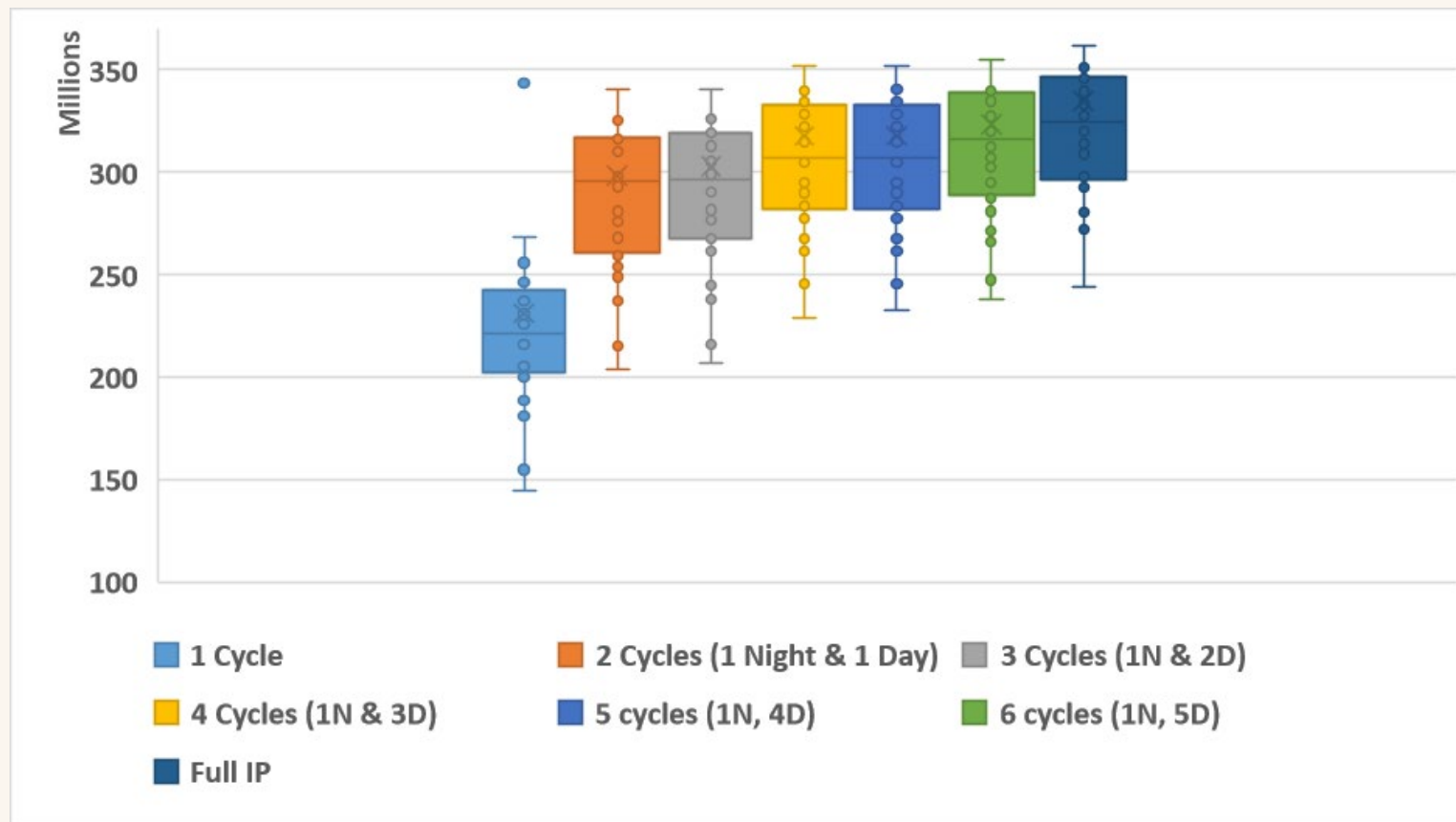
- Jos kaikki Suomen tilisiirrot menisivät pikamaksuina
 - Pankit tarvitsisivat (useimmiten) yhteensä noin 30 miljoonaa euroa enemmän keskuspankkirahaa selvityksen hoitamiseen
 - Nykytilanteeseen verrattuna nousua olisi noin 9%
- Lisärahan tarpeen mittakaavaa voi ennakoida
- Likviditeettireservejä tarvitaan (ainakin) koska
 - Vaihtelu päivien välillä voi olla suurta
 - Siirtyminen pikamaksuihin tapahtuu vaiheittain eli raha jakautuu useisiin järjestelmiin
 - Pikamaksamisessa myös ongelmatilanteet voivat tulla vastaan nopeasti

Kiitos!

- Kysymykset ja kommentit ovat tervetulleita!

Matti Hellqvist
matti.hellqvist@bof.fi

Extra 1: Mitä jos syklejä olisi eri määrä?

- Lähde: Suomen Pankin laskelmat, simulointi BoF-PSS3 simulaattorilla

Extra 2: Esimerkki regressiomallilla lasketuista likviditeettitarpeen kasvuista

	Bank 1, cycle 1	Bank 2, cycle 2
Description	Balanced liquidity flow (low net position) and small number of payments	Unbalanced liquidity flow (high net position) and large number of payments
Value of sent payments in thousand euros [a]	100 000	100 000
Net position (abs. value) in thousand euros [b]	1 00	10 000
Liquidity recycling [a / b]	1000	10
Number of sent payments [n]	1 000	10 000
Expected average additional liquidity need [x]	34.6 million euros	534 thousand euros